

I.časť – BOŽIE ZJAVENIE (Sväté písmo)

1. Čo je Božie zjavenie a aký má prameň?

Božie zjavenie je spôsob, ktorým sa nám ľuďom Boh prihovára a dáva sa spoznať a to tak, ako by sme ho prirodzeným rozumom nemohli poznať. Božie zjavenie vychádza z jedného spoločného prameňa a je ním Písmo sväté a posvätná Tradícia.

2. Čo je Sväté písmo (Biblia)?

Sväté písmo (Biblia, z gréckeho „biblos“ – knihy) je napísané Božie slovo, zbierka posvätných kníh, ktoré boli napísané z vnuknutia Ducha Svätého, napísané svätopiscami a ako také boli zverené Cirkvi.

3. Kto je autorom Svätého písma?

Prvotným autorom Svätého písma je Boh, druhotným autorom je svätopisec.

4. Kto je svätopisec?

Svätopisec je človek, ktorého mimoriadne osvietil Boh Duchom Svätým, aby jemu vlastným spôsobom napísal, čo chcel Boh zjaviť.

5. Čo je biblická inšpirácia?

Je to mimoriadny charizmatiký vplyv, ktorým sa označuje súhra Božej a ľudskej spolupráce vo chvíli, keď sa Božie slovo stáva knihou. Boh použil pri písaní biblických textov ľudských autorov tak, aby pod jeho priamym vplyvom pôsobením a vedením napísali to a len to, čo Boh chcel zjaviť. Pritom svätopisec v plnej miere používa pri písaní svoj rozum, slobodnú vôľu, svoje vlohy, kultúru, reč a štýl.

6. Čo znamená kanonickosť kníh?

Kánon (z gréčtiny – meradlo, norma) znamená, že nie všetky knihy rátame medzi Sväté písmo, ale iba tie, ktoré boli inšpirované, majú apoštolský pôvod, je známe ich všeobecné a verejné používanie a zachovávajú pravidlo viery. Tieto knihy boli uznané Cirkvou za pravoverné a sú Svätým písmom.

7. Koľko kníh má Sväté písmo?

Sväté písmo má spolu 73 kníh. Z toho Starý zákon (Stará zmluva) má 46 kníh a Nový zákon (Nová zmluva) má 27 kníh.

8. Ako delíme biblické knihy podľa obsahu?

Knihy Svätého písma delíme podľa obsahu na : historické (dejepisné), múdroslovné (poučné) a prorocké.

9. Ako sa orientujeme vo Svätom písme?

Sväté písmo je rozdelené na kapitoly (hlavy) a verše, pričom každá kniha má svoju skratku. Podľa toho vieme nájsť konkrétny text, z ktorej je knihy, z ktorej kapitoly, v ktorom verši.

10. V akom jazyku bolo napísané Sväté písmo?

Starý zákon bol napísaný v hebrejčine, hoci posledné knihy Starého zákona boli napísané po grécky a Nový zákon je napísaný v gréčtine, ktorú nazývame koiné.

11. Čo je Evanjelium?

Evanjelium (z gréčtiny „euvangelion“ – dobrá, radostná zvesť) je posolstvo Ježiša Krista o spáse príchodom Božieho kráľovstva, ktoré sa uskutočňuje skrze vieru v neho, sním a v ňom.

12. Koľko máme Evanjelií?

Evanjelium je len jedno, ale máme ho napísané v štyroch verziách a to podľa Matúša, Marka, Lukáša a Jána.

13. Čo je cieľom Matúšovho evanjelia?

Autorom je grécky hovoriaci kresťan židovského pôvodu, ktorý píše pre kresťanov zo židovstva v Sýrii, alebo v Palestíne. Používa židovské výrazy (napr. „nebeské kráľovstvo“). Cieľom je posilniť kresťanské obce v diskusii so Židmi, utvrdiť ich vo viere, že Ježiš je Mesiáš, o ktorom píše Starý zákon. Vznik tohto spisu je okolo roku 80 pravdepodobne v sýrskej Antiochii.

14. Kde nájdeme u Matúša hlavný obsah Ježišovej náuky?

Hlavný obsah Ježišovej náuky nájdeme v takzvanej „reči na hore“ (reč na vrchu, horská reč), ktorá začína blahoslavenstvami, pokračuje Ježišovým výkladom zákona, modlitbou Pána (Otče náš) a podobenstvami o nebeskom kráľovstve.

15. Vymenuj aspoň 4 blahoslavenstvá.

Podľa Mt 5,1-12 sú blahoslavení chudobní v duchu, tichí, lační a smädní po spravodlivosti, milosrdní, čistého srdca, šíriaci pokoj, prenasledovaní pre spravodlivosť.

16. Vymenuje aspoň 4 podobenstvá o nebeskom kráľovstve.

Podľa Mt 13,1-52 sú to podobenstvá o rozsievачovi, o kúkoli medzi pšenickou, o horčičnom zrnku, o kvase, o poklade v poli, o perle a o rybárskej sieti.

17. Koľko kapitol má Matúšovo evanjelium a čím končí?

Matúšovo evanjelium je najdlhšie, má 28 kapitol a končí zjavením Vzkrieseného v Galilei a misijným rozkazom ísť do celého sveta a ohlasovať evanjelium.

18. Pôvod evanjelia podľa Marka.

Marek je synom zámožnej vdovy Márie, u ktorej sa schádzalo prvé jeruzalemské spoločenstvo, bol bratancom levitu Barnabáša, nasledoval apoštola Pavla, neskôr Petra, tradícia ho považuje za prvého biskupa v Alexandrii, zomrel mučeníckou smrťou, jeho pozostatky sa uchovávajú v bazilike sv.Marka v Benátkach. Evanjelium napísal podľa svedectva sv.Petra

pravdepodobne v Ríme okolo roku 70. Je to najstaršie kanonické evanjelium. Cieľom je ukázať, že Ježiš je Mesiáš, Syn Boží, Syn človeka, ktorý svojimi zázrakmi dokázal svoju božskú moc. Prevládajú v ňom Ježišove činy viac ako jeho slová. Evanjelium má 16 kapitol, je najkratšie a končí nanebovstúpením Pána.

19. Pôvod Lukášovho evanjelia.

Lukáš pochádzal z pohanstva, zo sýrskej Antiochie, sprevádzal Pavla na druhej a tretej misijnej ceste, bol vzdelaný, lekár. Jeho spis je napísaný najlepšou gréčtinou, evanjelium napísal medzi rokmi 80-90 v Malej Ázii alebo v Grécku. Cieľom je ukázať, že Ježiš je opravdivý Spasiteľ a Pán pretože je Božím synom. Hlavnou úlohou kresťanov je zapojiť sa do života Cirkvi, žiť svoju vieru v každodennom živote, spása je univerzálna, teda pre všetkých, zmŕtvychvstaním začala nová epocha dejín, ohlasovanie pohanom. Zvláštnu pozornosť venuje ženám, ktoré sprevádzajú Ježiša a najviac hovorí o Panne Márii zo všetkých evanjelistov. Nazývajú ho aj evanjelistom Božieho milosrdenstva. Evanjelium má 24 kapitol a končí nanebovstúpením Pána.

20. Ktoré sú podobenstvá o milosrdenstve u Lukáša?

Podobenstvá o Božom milosrdenstve sa nachádzajú najmä v 15.kapitole : Podobenstvo o stratenej ovci, o stratenej drachme, o márnoträtom synovi a v 16.kapitole o nepoctivom správcovi a o boháčovi a Lazárovi.